

๑. ชื่อโครงการ: โครงการจัดการความรู้ด้านสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทของโครงการ

โครงการใหม่

โครงการต่อเนื่อง

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค

๓. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการรวบรวมและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและสังคมของท้องถิ่น ชุมชนและประเทศชาติ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการพัฒนาเยาวชนของประเทศ เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่ง ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมที่มีการสั่งสมสืบทอดมา เป็นความรู้ที่อยู่กับตัวคนและติดกับแผ่นดิน กล่าวคือ ได้สะท้อนถึงวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยซึ่งอยู่ในภูมิภาคที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีส่วนสำคัญที่กำหนดวิถีการกิน การอยู่ หรือภูมิปัญญาของคนไทยให้มีความหลากหลายไปตามภูมินิเวศน์ของภาคต่างๆ ด้วย ดังนั้นจึงมีการนำแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้มาใช้ในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เป็นยุทธศาสตร์สำหรับการสร้างสุขภาวะของคนในชาติเพื่อให้คนไทยอยู่ดี มีสุข และพึงตนเองได้

คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แต่ละสถาบันได้สัมผัส เรียนรู้สืบทอด สานต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาคตามพื้นที่ของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ โดยมีการดำเนินงานจัดเก็บรวบรวม จัดการและเผยแพร่สารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง เกิดเป็นองค์ความรู้ในหน่วยงาน ในตัวผู้รับผิดชอบและในคณะทำงานข้อมูลท้องถิ่นที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จึงเห็นสมควรที่จะนำกระบวนการจัดการความรู้มาประยุกต์และจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะทำงานข้อมูลท้องถิ่นที่มีความได้เปรียบในเชิงพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินงานและความรู้ในกระบวนการและขั้นตอนของการดำเนินงานรวบรวม จัดเก็บ จัดการและเผยแพร่สารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ที่มีทั้งความเหมือนและแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค มาสร้างเป็นองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถาบันให้มีความรู้และเห็นคุณค่าของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพร้อมที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานผ่านสื่อ ทุกประเภทที่หลากหลายช่องทางอันจะยังประโยชน์ในการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเชิดชูคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อรวบรวมกระบวนการและวิธีการในการศึกษา จัดเก็บ จัดการและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละสถาบันในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยมาสร้างองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔.๒ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างแรงบันดาลใจให้มีการพัฒนาคนและงานจากองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

๕. ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค

โครงการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับพันธกิจของข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค คือ

พันธกิจที่ ๒

กลยุทธ์ พัฒนาช่องทางเข้าถึงข้อมูลท้องถิ่นของข่ายงานฯ

เป้าหมาย เสริมสร้างช่องทางเข้าถึงและเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นของข่ายงานฯ

๖. ขอบเขตเนื้อหา

โครงการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๖.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๖.๑.๑ การแสวงหาความรู้ เป็นการรวบรวมกระบวนการแสวงหาความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรของแต่ละสถาบัน

๖.๑.๒ การสร้างความรู้ เป็นการแบ่งปันความรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การวิจัยและพัฒนา และการทำงานเป็นทีมในการรวบรวม จัดเก็บ จัดการและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละสถาบัน

๖.๑.๓ การจัดเก็บและการสืบค้นความรู้ เป็นกระบวนการในการจัดหา จัดเก็บ จัดการและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละสถาบัน

๖.๑.๔ การเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นเพื่อรณรงค์ให้มีการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

๖.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ๑๙ สถาบัน ดำเนินการตามขอบเขตเนื้อหาให้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสถาบัน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙

๘. แผนดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	ม.ค. - มี.ค. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	เม.ย. - มิ.ย. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	ก.ค. - ก.ย. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙
๑. กำหนดประเด็นความรู้การจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของข่ายงานความร่วมมือฯ ให้ครอบคลุมตามพันธกิจที่ ๒	↔			
๒. กำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการ		↔		

ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น				
กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	ม.ค. - มี.ค. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	เม.ย. - มิ.ย. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙	ก.ค. - ก.ย. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙
๓. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย		←→		
๔. การรวบรวมความรู้ในการศึกษารวบรวม จัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร	←→			
๕. ค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จัดเก็บเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษรและนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง		←→		
๖. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การใช้งานการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น				←→
๗. รายงานผลและสรุปผลโครงการ				←→

๙. งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการตลอดโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๕๙ เป็นเงิน ๑๗,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) จำแนกเป็น

๙.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย

๑) ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อัตรา ๑,๐๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๒ คน
คนละ ๓ ชั่วโมง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๒) ค่าพาหนะวิทยากรเหมาจ่าย อัตรา ๕๐๐ บาท/วัน จำนวน ๒ คน

	เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท
๙.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ประกอบด้วย		
๑) ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อัตรา ๑,๐๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๒ คน คนละ ๓ ชั่วโมง	เป็นเงิน	๖,๐๐๐ บาท
๒) ค่าพาหนะวิทยากรเหมาจ่าย อัตรา ๕๐๐ บาท/วัน จำนวน ๒ คน	เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท
๓) ค่าวัสดุจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ผลงานการจัดการความรู้ จำนวน 1 ครั้ง	เป็นเงิน	๓,๐๐๐ บาท

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ คณะทำงานข้อมูลท้องถิ่นมีกิจกรรมร่วมกันในการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละภูมิภาค ซึ่งจะทำให้ได้องค์ความรู้ด้านการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ที่ครอบคลุมครบถ้วนทุกประเภทของสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นจากทุกภูมิภาคของประเทศ

๑๐.๒ มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้กับบุคลากรห้องสมุด สถาบันบริการสารสนเทศและผู้สนใจทั่วไปได้รับทราบ

๑๑. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑๑.๑ ได้องค์ความรู้ด้านการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 เรื่อง

๑๑.๒ ทุกสถาบันนำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ด้านการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ทั้งในด้านการรวบรวม การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ทั้งในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน โดยมีความพึงพอใจและการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐